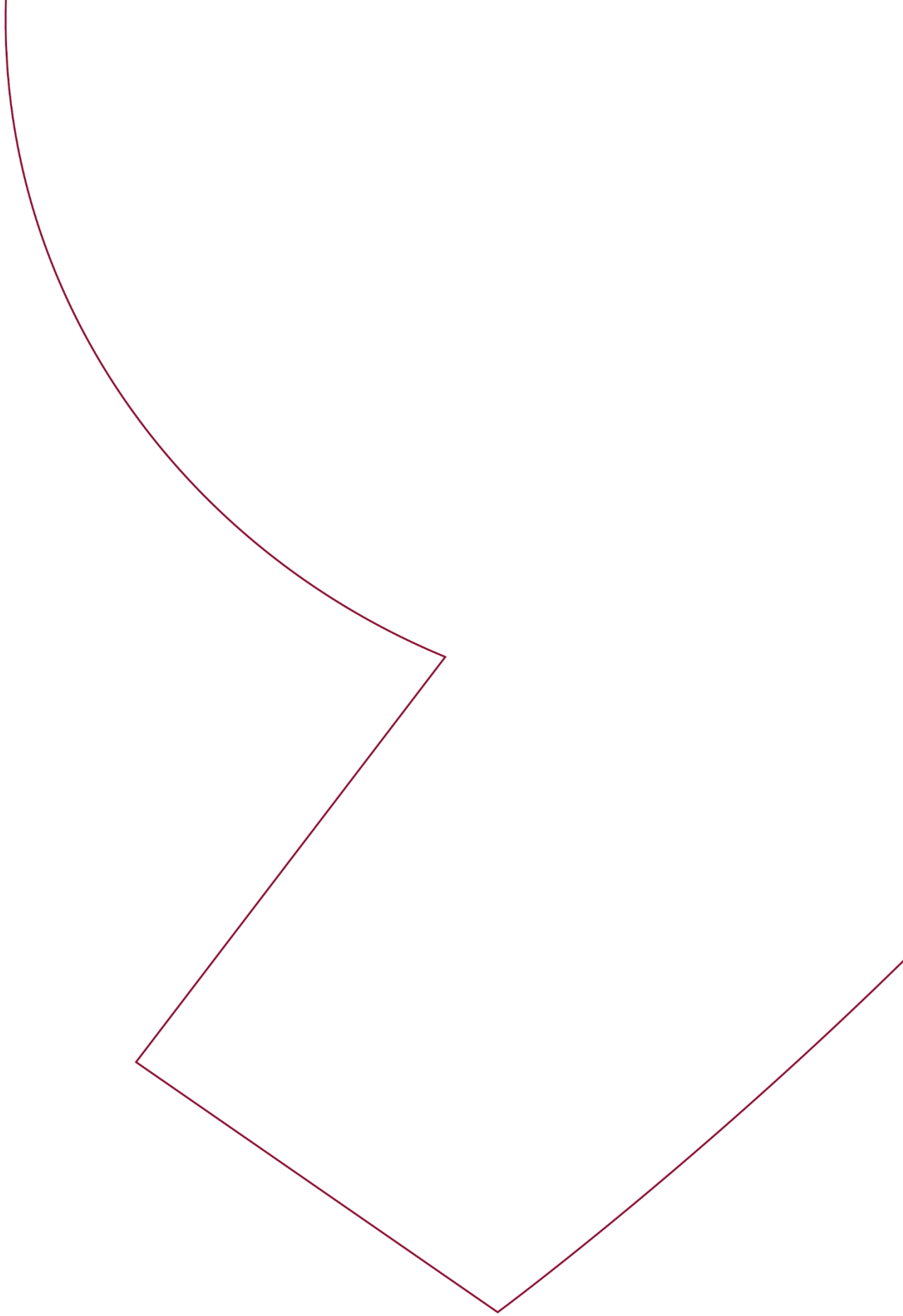

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

Associate degree
Crossmediale Communicatie
voltijd/deeltijd

Hogeschool Rotterdam

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

Associate degree
Crossmediale Communicatie
voltijd/deeltijd

Hogeschool Rotterdam

ISAT: 80035

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

28 januari 2028

Auditpanel

Gerben Reilink

Danica Mast

Ans Buursma

Bibi Fransen

Secretaris

Mariska Hulsing

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	6
5.	EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	22
BIJLAGE I	Scoretabel	23
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	24
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	27
BIJLAGE IV	Panel Samenstelling	28

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Rotterdam
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief besluit NVAO september 2019
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Ad Crossmediale Communicatie
Opleidingscode (ISAT)	80035
Onderdeel	Economisch Domein
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Associate degree
Graad en titel	Associate degree
Aantal studiepunten	120 EC
Afstudeerrichtingen en specialisaties	N.v.t.
Locatie	Rotterdam
Varianten	Voltijd, Deeltijd
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Onderwijstaal	Nederlands
Datum audit / opleidingsbeoordeling	20 november 2025
Inleverdatum beoordelingsrapport	01-05-2026

2. SAMENVATTING

De Associate degree Crossmediale Communicatie leidt studenten op Ad-niveau op tot praktijkgerichte, creatieve en generalistische communicatieprofessionals die actuele vraagstukken kunnen vertalen naar doordachte strategieën en impactvolle crossmediale content.

Afstudeerders vinden hun weg op de arbeidsmarkt in uitvoerende en tactisch-operationele communicatiefuncties. Zij werken onder meer als contentcreator, online marketeer, social-mediamanager of communicatieadviseur, bij zowel bureaus als maatschappelijke organisaties en overheidsinstellingen.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding leidt studenten op tot wendbare, generalistische communicatieprofessionals die actuele trends binnen het communicatievak weten te vertalen naar toepasbare strategieën en creatieve crossmediale oplossingen. De beoogde leerresultaten sluiten overtuigend aan bij het NLQF-5 niveau en zijn gebaseerd op landelijke kaders, het beroepsprofiel en input uit het werkveld. De zes competenties bieden een helder en samenhangend kader en weerspiegelen zowel de praktische oriëntatie van de Ad-opleiding als de nadruk op creatief conceptmatig denken. De onderzoekende houding is herkenbaar geïntegreerd in de beoogde leerresultaten en past bij het niveau en de aard van de opleiding. Het panel constateert daarnaast dat de opleiding sterk geprofileerd is op duurzaamheid, inclusiviteit en maatschappelijke impact, passend bij de grootstedelijke context van Rotterdam.

De validering van de leerresultaten is solide vormgegeven via landelijke afstemming binnen het LAdO, de werkveldcommissie, stages, gastcolleges en contacten met alumni. Hierdoor blijft het curriculum actueel en afgestemd op de behoeften van de beroepspraktijk.

Het panel beoordeelt de formulering, onderbouwing en actualiteit van de beoogde leerresultaten als overtuigend. De opleiding toont goed begrip van ontwikkelingen in het vakgebied en heeft deze op zorgvuldige wijze vertaald naar een competentieset die passend is voor het Ad-niveau. De profilering op maatschappelijke waardecreatie en inclusiviteit is helder, relevant en consistent zichtbaar in het curriculum. Daarmee acht het panel de beoogde leerresultaten adequaat, valide en goed afgestemd op zowel landelijke kaders als de regionale beroepspraktijk. De opleiding voldoet op standaard 1 aan de basiskwaliteit.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding Ad Crossmediale Communicatie biedt een sterk praktijkgericht programma waarin studenten vanaf het begin werken aan realistische opdrachten uit het regionale werkveld. Het recent vernieuwde curriculum is opgebouwd rond vier beroepsproducten die in moeilijkheid en zelfstandigheid toenemen, met begeleiding die aansluit op de ontwikkelfase van studenten. De voltijd- en deeltijdvariant hebben een vergelijkbare structuur, al verschilt de invulling van praktijkleren. De deeltijdroute wordt tijdelijk niet aangeboden om deze opnieuw te ontwerpen; het panel ziet een duaal model daarbij als een kansrijke optie. De opleiding stimuleert daarnaast een onderzoekende houding die opleiding breed is geïntegreerd. Meer verbinding met lectoraten zou de opleiding veel kunnen bieden.

Het docententeam vormt een duidelijke kracht van de opleiding. Studenten waarderen de combinatie van toegankelijkheid, deskundigheid en praktijkervaring, en de professionele ontwikkeling van docenten is goed georganiseerd. Tegelijkertijd vraagt de toenemende werkdruk om aandacht voor duurzame inzetbaarheid. De opleidingsspecifieke voorzieningen sluiten goed aan op het onderwijs: de kleinschalige leeromgeving, studiofaciliteiten en digitale infrastructuur worden door studenten positief ervaren en continu doorontwikkeld, onder meer via verbeteringen in Brightspace en een verhuizing naar een creatiever ingerichte onderwijsruimte.

Het contact met het werkveld is stevig verankerd en zichtbaar in opdrachten, samenwerking met organisaties en betrokkenheid van alumni. Tijdens de auditgesprekken bleek dat het

alumninetwerk vraagt nog om verdere professionalisering, maar huidige studenten profiteren duidelijk van de sterke praktijkverbinding. De diverse instroom wordt ondersteund met een zorgvuldig onboarding traject, wat leidt tot sterke binding en een inclusieve leeromgeving. Het panel concludeert dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding Ad Crossmediale Communicatie werkt met een toetsvisie die helder aansluit op het Rotterdam Academy (RAc)-brede toetsbeleid en vormt daarmee een consistente basis voor een toetsprogramma dat goed past bij de beroepspraktijk. Binnen de opleiding wordt toetsing zowel formatief als summatief ingezet, waarbij studenten uitgebreide feedback ontvangen en leren hun professionele ontwikkeling te onderbouwen. In de afgelopen jaren heeft de opleiding zichtbaar geïnvesteerd in het verduidelijken van beoordelingscriteria, het versterken van de koppeling tussen leerdoelen en competenties en het vergroten van de individuele component binnen groepsopdrachten. Studenten waarderen deze stappen en ervaren de toetsing als duidelijk en passend.

Daarnaast heeft de opleiding nagedacht over de inzet van AI in het leerproces en past zij toetsvormen aan om deze toekomstbestendig te maken. De kwaliteitsborging is stevig georganiseerd, met een professioneel functionerende examencommissie en toetsborgingscommissie die nauw samenwerken en de toetskwaliteit structureel bewaken. Kalibratiesessies, screenings en terugkoppelingen zijn ingebed in het reguliere werkproces, wat bijdraagt aan betrouwbaarheid en consistentie van beoordeling. Docenten beschikken over de benodigde certificeringen en worden actief ondersteund in verdere professionalisering.

Het afstudeerprogramma is herzien en sluit nu beter aan op de beroepspraktijk door de inzet van portfolio's en criteriumgerichte interviews. Hoewel er in enkele dossiers verschillen in onderbouwing zijn gezien, heeft de opleiding nadat zij dit zelf geconstateerd hebben maatregelen getroffen om de uniformiteit te verbeteren. Deze acties worden door het panel als adequaat beschouwd.

In de weging en het oordeel concludeert het panel dat de opleiding op overtuigende wijze voldoet aan de standaard. De samenhang tussen visie, competenties, toetsprogramma en kwaliteitsborging is sterk, de processen zijn transparant ingericht en de voortdurende aandacht voor verbetering is duidelijk zichtbaar. Het eindniveau wordt passend en realistisch beoordeeld. Het panel komt daarmee tot het oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 3.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het panel beoordeelde vijftien recente afstudeerdossiers van zowel de voltijd- als deeltijd-variant.

Het panel concludeerde dat het eindniveau geschikt is voor een Ad-opleiding en dat afgestudeerden goed worden voorbereid op een startfunctie in het communicatieveld. Het vernieuwde afstuderen sluit volgens het panel beter aan op de beroepspraktijk en levert over het algemeen relevante en toepasbare beroepsproducten op. De best beoordeelde dossiers waren overzichtelijk opgebouwd, sterk onderbouwd en bevatten relevante bronnen en reflectie, terwijl voldoende dossiers minder structuur en theoretische verdieping lieten zien.

Tijdens gesprekken met alumni bleek dat zij, enkele uitzonderingen daargelaten, doorgaans snel een passende functie vinden. Alumni benadrukten dat praktijkervaring via stage of werkplek hun professionele ontwikkeling én arbeidsmarktovergang versnelde. Het werkveld spreekt positief over zowel studenten als afgestudeerden en waardeert hun motivatie, inzetbaarheid en werkhouding.

In de weging en het oordeel komt het panel tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan de standaard: het eindniveau is passend, de beroepsproducten zijn relevant, en afgestudeerden functioneren goed in de praktijk.

Eindoordeel:

Gelet op de stevige borging van het eindniveau, de duidelijke aansluiting op de beroepspraktijk en de consistente kwaliteit van toetsing en afstuderen, beoordeelt het panel de opleiding als overtuigend toekomstbestendig. Gelet op de positieve signalen van zowel alumni als het werkveld, die bevestigen dat afgestudeerden goed functioneren en snel hun plek vinden in het communicatiedomein, adviseert het panel de NVAO dan ook tot een positief eindoordeel.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter en secretaris op 13 januari 2026.

3. INLEIDING

De Associate degree Crossmediale Communicatie (hierna: Crossmediale Communicatie) van Hogeschool Rotterdam leidt studenten op tot praktijkgerichte en generalistische professionals binnen de communicatiebranche. Afgestudeerden van de opleiding vervullen diverse beroepsrollen in uitvoerende en tactisch-operationele functies, zoals Online Marketeer, (Online)Content Creator, Social Media Managers en Online Communicatie Manager. De visitatie vond plaats op 20 november 2025 binnen de clustergroep HBO AD HR Crossmediale Communicatie (Uniek).

Crossmediale Communicatie is één van de 23 Ad-opleidingen van de Rotterdam Academy (RAC) van Hogeschool Rotterdam. De RAC is het instituut van de Hogeschool Rotterdam waar de Associate degrees van de hogeschool worden aangeboden. In een multidisciplinaire en soms transdisciplinaire omgeving werken opleidingen en het beroepenveld samen aan innovatieve oplossingen voor actuele problemen uit de beroepspraktijk. De Ad's van de Hogeschool Rotterdam richten zich op een eigen doelgroep en hebben een eigen onderwijskundige aanpak. Dit instituut is in 2011 opgericht in samenwerking met ROC Zadkine en Albeda College met de ambitie om de doorstroom te verbeteren naar het hoger onderwijs en talent te behouden in Rotterdam. Zoals ook in dit rapport te lezen zal zijn, kiezen studenten steeds vaker bewust voor een Ad-opleiding die in twee jaar met een diploma afgerond kan worden. Sinds de start van de Ad Crossmediale Communicatie in 2014 met ongeveer 20 studenten heeft de opleiding 1240 diploma's uitgereikt.

Varianten

De Ad Crossmediale Communicatie kent twee varianten, namelijk de voltijd en de deeltijd. Voor beide varianten gelden dezelfde beoogde leerresultaten en toetsing, maar het onderwijsprogramma is deels verschillend. De hoofdttekst van dit rapport richt zich op de voltijdvariant; waar relevant belicht het panel de deeltijdvariant.

Op het moment van visiteren is de deeltijdvariant on-hold gezet. Deze keuze is gemaakt omdat de uitval onder deeltijdstudenten al meerdere jaren aanzienlijk hoger ligt dan het ambitieniveau van de opleiding en de studenttevredenheid achterblijft. Daarnaast beschikt een groeiend deel van de deeltjinstroom niet over voldoende relevante werkervaring om het werkplekleren — een essentieel onderdeel van deze leerroute — met succes te doorlopen. De opleiding gebruikt deze periode om de deeltijdvariant grondig te herontwerpen, zodat deze in 2027 toekomstbestendig en beter passend kan herstarten.

Er studeert nog een klein aantal ouderejaars af binnen de deeltijdvariant. Zij hebben allen een coach en docent toegewezen gekregen die hen in dit traject begeleiden.

Ontwikkelingen sinds de vorige visitatie

Het panel heeft tijdens de audit navraag gedaan naar de ontwikkelingen sinds de vorige visitatie in 2019. Het managementteam heeft hier het volgende over verteld:

- Aanpassing van competenties: In navolging van wijzigingen bij de bacheloropleidingen (LOCO-aanpassing) zijn de competenties aangepast, passend bij niveau 5.
- Versterkte samenwerking: Er is meer verbinding gezocht met andere Ad-opleidingen en ontwikkeling van een landelijk profiel.
- De onderzoekslijn is meer zichtbaar gemaakt: De leerlijn onderzoek, die al in het curriculum aanwezig was, heeft meer zichtbaarheid gekregen door toevoeging van een vak in jaar 1 en jaar 2.
- De herziening van het afstuderen in studiejaar 2024-2025 om meer aan te sluiten bij de nieuwe competentieset en beroepsgerichte focus
- Verbetering van de navolgbaarheid van beoordelingen: De opleiding heeft de beoordelingsformulieren aangepast en maakt daarin nu onderscheid tussen feedback, verantwoording en oordeel.
- Blijft alert op meeliftgedrag bij groepswork: Door toenemende zwaarte van de individuele component ten opzichte van de groepscomponent bij beroepsproducten verkleint de opleiding de kans op meeliftgedrag.
- Aanpassing groepsopdrachten: Toenemende zwaarte van de individuele component ten opzichte van de groepscomponent bij beroepsproducten.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Beroepsprofiel

De Ad Crossmediale Communicatie (CMC) leidt studenten op tot creatieve, generalistische communicatieprofessionals die kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen in organisaties en de communicatiebranche.

De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau en de oriëntatie van de opleiding en sluiten aan bij de actuele eisen. De opleiding is goed op de hoogte van ontwikkelingen in de beroepspraktijk. In het zelfevaluatie-rapport wordt beschreven dat diverse trends invloed hebben op het werkveld, zoals digitalisering (waaronder AI) en meervoudige waarde creatie (met aandacht voor economische, ecologische en sociale duurzaamheid). Deze ontwikkelingen vragen om professionals die flexibel en daadkrachtig kunnen inspelen op trends.

Crossmediale communicatie op Ad-niveau vraagt van studenten dat zij kunnen meedenken met de klant, vraagstukken analyseren en passende oplossingen aandragen. Daarnaast moeten zij communicatiestrategieën vertalen naar creatieve concepten en een brug slaan tussen het operationele niveau (mbo, niveau 4) en het strategische niveau (bachelor, niveau 6). Om deze rol goed te vervullen, zijn sterke soft skills onmisbaar voor de CMC-professional van de toekomst.

Beoogde leerresultaten

Het eindniveau van de opleiding staat gelijk aan kwalificatieniveau 5 van het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF). De kern van de Ad Crossmediale Communicatie van Hogeschool Rotterdam wordt sinds 2023 gevormd door zes generieke competenties die nodig zijn voor het uitvoeren van taken op Ad-niveau.

Deze competenties zijn afgeleid van het landelijke LOCO-competentieprofiel van de bacheloropleidingen Communicatie (vertaald naar niveau 5) en afgestemd op de eindkwalificaties uit het domeinprofiel Ad Communicatie & Media, ontwikkeld door het Landelijk Ad Overleg (LAdO) Communicatie & Media. De Ad CMC onderscheidt zich van de bacheloropleiding Communicatie door het praktische karakter van de opleiding en een grotere focus op de competentie 'Concept en Creatie'.

Daarnaast zijn de competenties gebaseerd op beroepsrollen en functies uit het beroepsprofiel van de opleiding (met input uit het werkveld) en op de beschrijving van niveau 5 Associate

degree. Het creëren van een onderzoekende houding, gericht op het verbeteren van de beroepspraktijk, is verweven binnen deze competenties.

Aan iedere competentie zijn leeruitkomsten gekoppeld (en leerdoelen op cursusniveau) die verbonden zijn aan praktijkopdrachten in en voor het werkveld (zie Figuur 1). Aan iedere competentie zijn bovendien vaardigheden en attitudes gekoppeld, die samen weergeven wat een afgestudeerde CMC'er kan en doet. Dit is terug te zien in de Body of Knowledge & Skills (BoKS), ontwikkeld door Ad CMC Rotterdam.

Competentie	Leeruitkomsten op eindniveau
<i>Context en strategie</i>	De CMC'er maakt zelfstandig een content- of communicatiestrategie voor een praktijkvraagstuk van een organisatie, die aansluit bij de bestaande organisatiedoelen. Kiest passende boodschap, kanalen en communicatiemiddelen. Onderzoekt de continu veranderende werkelijkheid in het vakgebied, de markt en de maatschappij, en verwerkt deze inzichten in de strategie en invulling van content.
<i>Doelgroep en gedrag</i>	De CMC'er kiest en omschrijft zelfstandig een communicatiedoelgroep, op basis van data/informatie over gedrag, kennis en behoeften. Kiest zelf passende onderzoekstechnieken en methoden en zet deze in om aan relevante informatie over de communicatiedoelgroep te komen. Beoordeelt en gebruikt verzamelde data om invulling te geven aan content of communicatie-uitingen of deze bij te sturen of verbeteren.
<i>Concept en creatie</i>	De CMC'er ontwikkelt zelfstandig een creatief concept voor een vraagstuk uit de praktijk. Ontwerpt en produceert crossmediale content (tekst, geluid en beeld) in een praktijkechte omgeving op basis van eigen inzicht, kennis en vaardigheden en zelfgekozen (online) tools. Passend bij de identiteit van de organisatie, communicatiedoelgroep, doelen en context. Durft te experimenteren. Onderbouwt gemaakte keuzes voor concept en ontwerp en verbindt dit aan de communicatievraag.
<i>Planning en organisatie</i>	De CMC'er plant, coördineert en voert zelfstandig een project uit. Werkt agile zodat er ingespeeld kan worden op de steeds veranderende werkelijkheid. Neemt verantwoordelijkheid voor de gehele uitvoering en beargumenteert in hoeverre de inspanningen binnen het project bijdragen aan de doelstellingen van de organisatie.
<i>Overtuiging en verbinding</i>	De CMC'er legt en onderhoudt zelfstandig contact met interne en externe samenwerkingspartners en overtuigt hen van een communicatieoplossing voor een communicatievraagstuk. Doet dit met inhoud (theorie en onderzoek), houding en presentatievorm. Zet hiervoor verschillende, zelfgekozen technieken in. Is zich bewust van mogelijke weerstand en kan dit ombuigen naar draagvlak.
<i>Reflectie en ontwikkeling</i>	De CMC'er reflecteert creatief en reconstructief op het eigen functioneren en het functioneren van anderen (persoon, proces en product). Draagt bij aan een feedbackcultuur, waarbij hij anderen stimuleert in hun persoonlijke ontwikkeling door het geven van feedback in een open verstandhouding. Kent zichzelf goed, heeft inzicht in de eigen ambities als professional en deelt dit met anderen.

Figuur 1. Competenties en Leeruitkomsten Ad CMC Rotterdam

Onderzoek

Het auditpanel heeft vastgesteld dat onderzoek onderdeel uitmaakt van de beoogde leerresultaten. Het ontwikkelen van een onderzoekende houding zit verweven in de gehele opleiding. Het panel zag dat onderzoek doen adequaat wordt geborgd, passend bij het Ad-niveau (zie verder Standaard 2).

Internationale Oriëntatie

Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding aandacht besteedt aan interculturele competenties. Het werkveld van online communicatie heeft een sterke internationale oriëntatie, en afgestudeerden van de Ad CMC komen vaak terecht in een grootstedelijke context zoals Rotterdam, waar zij te maken krijgen met interculturele verschillen. Het panel zag een sterke focus op respect voor diversiteit, onder meer door aandacht te hebben voor de culturele achtergrond en diversiteit van studenten en docenten. De Ad'er CMC moet blijk geven van omgevingsgevoelensitiviteit en een interculturele en internationale oriëntatie (zie ook Standaard 2).

Profilering

De Ad Crossmediale Communicatie profileert zich met haar RAc-brede kernwaarden: Vernieuwen, Verbinden en Vakmanschap (zie verder Standaard 2). Sinds 2023 beschikt de opleiding over het Hobéon Keurmerk Duurzaam Hoger Onderwijs en werkt zij bewust samen met duurzame organisaties die streven naar een positieve impact op mens, milieu en welvaart. De Ad CMC leidt studenten op tot maatschappij kritische en creatieve impactmakers die een betekenisvolle bijdrage leveren aan de samenleving (meervoudige waarde creatie).

Validering beoogde leerresultaten

De kwaliteit en het niveau van de leerresultaten worden op verschillende manieren geborgd. Allereerst gebeurt dit op landelijk niveau: bij de totstandkoming van het landelijk domeinprofiel hebben de Ad-opleidingen gezamenlijk opgetrokken met een groot aantal werkveldpartners. De Ad CMC maakt actief deel uit van het LAdO Communicatie & Media, dat onderdeel is van het LAdO Cluster Creatieve Industrie.

Daarnaast beschikt de opleiding over een eigen werkveldcommissie (WVC), waarmee zij regelmatig overlegt over trends in de beroepspraktijk en over het bevorderen van de profilering en aansluiting op de regionale beroepspraktijk. Het docententeam zorgt ervoor dat het goed op de hoogte blijft van actuele ontwikkelingen in het beroep. De voorzitter van de curriculumcommissie is lid van Logeion, de beroepsvereniging voor Nederlandse communicatieprofessionals, en blijft daarmee op de hoogte van actuele ontwikkelingen.

De professionele oriëntatie wordt verder geborgd door gastcolleges van professionals uit de beroepspraktijk, samenwerking in de vorm van stages, onderwijsprojecten en praktijkopdrachten, en door contacten met alumni.

Weging en Oordeel voldoet

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding een helder en goed onderbouwd beroepsprofiel hanteert, waarin wordt aangesloten bij actuele ontwikkelingen in het communicatievak. De beoogde leerresultaten zijn logisch afgeleid van landelijke kaders, sluiten aantoonbaar aan bij het NLQF-5 niveau en weerspiegelt de praktijkgerichte oriëntatie van een Ad-opleiding. De zes competenties vormen een solide basis en leggen – passend bij het profiel – extra nadruk op conceptontwikkeling en creatieve producties. De onderzoekende houding is overtuigend geïntegreerd in het curriculum en sluit aan bij de eisen van Ad-niveau. Daarnaast herkent het panel een duidelijke profilering op duurzaamheid, inclusiviteit en maatschappelijke impact, die zichtbaar is in de opdrachten en samenwerkingen met regionale partners. De opleiding toont bovendien aan dat de leerresultaten goed zijn afgestemd met het werkveld, via het landelijk domeinprofiel, de werkveldcommissie, gastdocenten, stages en contacten met alumni. Op basis van deze bevindingen concludeert het panel dat de beoogde leerresultaten adequaat zijn geformuleerd, actueel zijn en in voldoende mate zijn gevalideerd door relevante interne en externe stakeholders.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Het onderwijs binnen de Ad Crossmediale Communicatie sluit aan bij de RAc-brede kernwaarden verbinden, vakmanschap en vernieuwen. De visie op leren van de opleiding wordt vertaald naar enkele belangrijke onderwijskundige uitgangspunten:

- Leren dat praktijkgericht en betekenisvol is
 - Studenten werken vanaf het begin van de opleiding in een contextrijke omgeving. Het curriculum bevat actuele beroepsproducten en vaardigheden die aansluiten bij de praktijk. Studenten komen direct in contact met het werkveld via praktijkgerichte casuïstiek, stages, gastcolleges en bedrijfsbezoeken. Het creëren van een leercultuur waarin het leerproces centraal staat
- Het leerproces van de student
 - Er wordt gericht op het stimuleren van eigenaarschap over de eigen professionele ontwikkeling en het benutten van persoonlijke talenten. Reflectie op het leerproces is in verschillende cursussen onderdeel van de toetsing, waarbij niet alleen het eindresultaat telt, maar ook de groei die de student doormaakt.
- Het ontwikkelen van een onderzoekende houding en het stimuleren van binding, betrokkenheid en betekenisgeving.
 - Tijdens de opleiding ontwikkelen studenten een onderzoekende houding die hen vormt tot nieuwsgierige, proactieve, empathische en kritische communicatieprofessionals. In lijn met de RAc-brede visie op onderzoek leren zij kansen signaleren, informatie systematisch verzamelen, oplossingsrichtingen formuleren, acties uitvoeren en de effecten daarvan monitoren. Deze houding is vertaald naar gedragskenmerken die in verschillende onderdelen van het curriculum terugkomen.

Programma

De opleiding duurt twee jaar en heeft een studielast van 120 EC. Het voltijd (vt) en het deeltijd (dt) programma zijn grotendeels hetzelfde qua opbouw. Deeltijd studenten hebben een lesdag per week en werken de rest van de dagen op de werkplek. Deze is inhoudelijk relevant voor de studie en maakt het werkpleklernen mogelijk. Voltijdstudenten zijn gemiddeld vier dagen per week op de opleiding. Tabel 1 geeft een overzicht weer van de belangrijkste onderdelen van beide programma's, waar relevant licht het panel de afwijkingen van de deeltijd op de voltijdvariant toe.

Binnen elk semester staat één beroepsproduct centraal. In de eerste drie semesters werken studenten aan groepsopdrachten met een individuele component, gebaseerd op casuïstiek uit

het regionale werkveld. Voor deeltijdstudenten betreft dit een individuele opdracht gekoppeld aan de eigen werkplek.

Beroepsproduct Campagne	Semester 1	De CMC'er kan o.b.v. een briefing waarin het probleem, de doelgroep en schets van de markt bekend zijn, creatieve ideeën bedenken en uitwerken in een communicatiecampagne . Kiest passende boodschap en kanalen, zorgt voor de uitvoering in verschillende middelen (tekst, beeld en geluid) en kan namens een organisatie representeren.
Beroepsproduct Content	Semester 2	De CMC'er kan o.b.v. actuele trends en ontwikkelingen in de markt een concept voor een eigen (media)merk bedenken en uitwerken in een contentplan . Onderzoekt de gegeven doelgroep en creëert eigen crossmediale content (tekst, beeld en geluid) o.b.v. gegeven creatieve technieken, data, theoretische kaders en inzichten uit onderzoek om de doelgroep effectief te bereiken.
Beroepsproduct Event	Semester 3	De CMC'er kan o.b.v. organisatiedoelen en SDG's een betekenisvol concept bedenken voor een evenement en uitwerken in een plan. Maakt onderbouwde keuze voor de doelgroep en creëert out-of-the-box content en communicatiemiddelen (tekst, beeld en geluid) o.b.v. zelfgekozen creatieve technieken, theoretische kaders en inzichten uit eigen onderzoek. Kan een project managen en werkt toe naar resultaat in de praktijk samen met verschillende stakeholders.
Beroepsproduct Crossmediaal	Semester 4	CMC'er kan zelfstandig o.b.v. onderzoek en kritisch zelfinzicht een crossmediale oplossing adviseren voor een communicatieprobleem van een organisatie. Advies en uitvoering in content en middelen (tekst, beeld en geluid) zijn passend bij de organisatie(doelen), doelgroep, trends en markt. Overtuigt en overlegt met samenwerkingspartners.

Tabel 1 Overzicht voltijd- en deeltijdprogramma van de Ad Crossmediale Communicatie

Het vierde beroepsproduct bestaat uit het samenstellen van een bewijzenportfolio, dat voor beide varianten individueel wordt uitgevoerd. Bij voltijdstudenten is dit gekoppeld aan de stage, terwijl deeltijdstudenten hiervoor opdrachten uit hun werkpraktijk gebruiken.

Het programma is opgebouwd in drie niveaus, waarbij de zelfstandigheid van studenten en de complexiteit van opdrachten geleidelijk toenemen. Deze opbouw volgt het ZelCom-model¹. De begeleiding sluit aan bij de fase waarin de student zich bevindt. Deeltijdstudenten werken voornamelijk individueel, maar kunnen – als zij daar behoefte aan hebben – naast docentondersteuning ook samenwerken in een leerteam.

Internationale aspecten

De opleiding sluit aan bij het internationaliseringsbeleid van de Rotterdam Academy (RAC). Het doel is studenten op te leiden tot professionals die effectief kunnen omgaan met culturele diversiteit en in staat zijn tot interculturele samenwerking, passend bij de grootstedelijke context van Rotterdam-Rijnmond. Inclusie vormt hierbij een kernbegrip, met uitgangspunten zoals gelijkwaardigheid, wederzijds respect en een emancipatiegerichte benadering.

Internationalisering krijgt vorm in het curriculum, onder andere via de cursus Internationalisering in semester 3 van de voltijdvariant. Deze cursus omvat een studiereis en samenwerking met studenten van partnerhogescholen in steden als Milaan, Oslo, Tallinn en Gent. Daarnaast komen interculturele vaardigheden terug in beide opleidingsvarianten, bijvoorbeeld in de cursussen Theorie, Engels, Professionele Vaardigheden en tijdens de RAC-brede Praktijkweek. Studenten hebben bovendien de mogelijkheid om het beroepsproduct Crossmediaal af te ronden via een buitenlandstage.

¹ Het ZelCom model (Bulthuis, 2013) bepaalt de zelfstandigheid en complexiteit van de taak om de competentie van een individu te meten.

Werkveld

Het panel constateert dat de opleiding een stevige en betekenisvolle verbinding met het werkveld heeft opgebouwd. Via structurele relaties met het regionale communicatie- en medialandschap en de werkveldcommissie ontvangt de opleiding gerichte feedback op curriculumkeuzes, actuele ontwikkelingen en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Daarnaast onderhoudt de opleiding doorlopend contact met stagebedrijven, opdrachtgevers en alumni, waardoor nieuwe inzichten snel hun weg vinden naar het onderwijs. Praktijkopdrachten vormen daarbij een centraal onderdeel: studenten werken vanaf het eerste jaar aan realistische vraagstukken van regionale organisaties, wat leidt tot relevante leerervaringen en concrete producten. Tijdens de audit bleek uit gesprekken met studenten en werkgevers, onder meer na een 'Live Talkshow', dat deze samenwerking door beide partijen als zeer positief wordt ervaren.

Docenten dragen actief bij aan deze verbinding doordat zij veelal afkomstig zijn uit het communicatievak en via hun professionele netwerken op de hoogte blijven van ontwikkelingen. Hierdoor kunnen zij actuele casuïstiek en praktijkvoorbeelden effectief in het onderwijs verwerken.

Alumni vormen een belangrijke bron van informatie over de aansluiting tussen curriculum en beroepspraktijk. De opleiding onderhoudt contact via formele en informele netwerken en zet afgestudeerden in als lid van de werkveldcommissie of als gastspreker. Tegelijkertijd is het onderlinge contact tussen alumni niet vanzelfsprekend en beschrijven veel oud-studenten hun netwerk vooral als los of beperkt actief. Het managementteam wil de alumnirelaties verder professionaliseren, bijvoorbeeld via netwerkevents of kennissessies, maar recente bezuinigingen hebben tot uitstel geleid. De opleiding ziet alumni als een waardevol visitekaartje en als bijdrage aan continue curriculumverbetering, en erkent dat het alumnibeleid verdere versterking vraagt. Het panel ondersteunt deze ambitie.

Onderzoeksvaardigheden

De opleiding verweeft onderzoeksvaardigheden door studenten in realistische beroepsproducten steeds te laten schakelen tussen theorie en praktijk. De nadruk ligt daarbij niet op formeel onderzoek, maar op het ontwikkelen van een onderzoekende houding die past bij het Ad-niveau. Studenten leren hun keuzes te onderbouwen, kritisch te reflecteren en systematisch te werken. Deze houding is uitgewerkt in gedragskenmerken die aansluiten bij de competenties van de opleiding en komt in meerdere onderdelen van het curriculum terug.

Uit de gesprekken met het auditpanel bleek dat deze onderzoekende houding niet beperkt blijft tot afzonderlijke vakken, maar het gehele programma doordringt. Docenten geven aan dat veel studenten graag direct praktisch aan de slag gaan, en stimuleren hen daarom eerst stil te staan bij doel, aanpak en onderbouwing voordat zij uitvoeren. Deze 'stap terug doen' vormt een essentieel onderdeel van professionele ontwikkeling en versterkt het analytisch vermogen.

De leerlijn onderzoek heeft de afgelopen jaren verder aan kracht gewonnen. In het eerste jaar leren studenten in *Onderzoek & Overtuigen* informatie verzamelen, bronnen gebruiken en hun keuzes motiveren. In het tweede jaar verdiept *Onderzoek en Plan van Aanpak* deze vaardigheden met aandacht voor probleemanalyses, oplossingsrichtingen en effectmonitoring. Ook in andere vakken, zoals *Professionele Vaardigheden* en *Tekst*, is onderzoek geïntegreerd, onder meer via kritisch denken en verantwoord gebruik van AI. De borging van de onderzoekende houding komt duidelijk naar voren in portfolio-opdrachten, waarin studenten niet alleen het eindproduct tonen maar ook het proces, inclusief brongebruik en reflectie. Daarmee maakt de opleiding zichtbaar dat onderzoek niet als afzonderlijk vak wordt aangeboden, maar als geïntegreerd onderdeel van een curriculum waarin analyse, verantwoording en innovatie centraal staan.

Tijdens de visitatie merkte het panel op dat de samenwerking met lectoraten nog beperkt zichtbaar is. Structurele verbinding ontbreekt, terwijl lectoraten juist kunnen bijdragen aan verdieping van de onderzoekende houding en versterking van de kennisbasis. Het panel beveelt de opleiding daarom aan om deze samenwerking actiever op te zoeken, zodat studenten meer kunnen profiteren van lectorale expertise en projecten.

Instroom en doorstroom

De instroom van de opleiding bestaat uit studenten met uiteenlopende vooropleidingen en leerervaringen. Uit studentgesprekken blijkt dat het eerste jaar goed aansluit bij mbo-instroomers, terwijl de opdrachten en verwachtingen in het tweede jaar beter passen bij studenten met een havo- of vwo-achtergrond. De opleiding blijft bewust kleinschalig georganiseerd. Met jaarlijks vijf eerstejaarsklassen van ongeveer dertig studenten en acht tweedejaarsklassen van circa 28 studenten ontstaat een overzichtelijke structuur die gerichte begeleiding mogelijk maakt.

Om studenten met verschillende startposities een soepele overgang te bieden, investeert de opleiding in een stevig onboardingtraject. Studiekeuzechecks, een startweek, het mbo-hbo traject met regionale mbo-scholen en begeleiding op maat vormen een solide basis. Deze aanpak blijkt effectief: de binding binnen de voltijdopleiding is sterk en de uitval laag. Tijdens de visitatie gaven studenten uit zeer diverse achtergronden aan zich snel thuis te voelen binnen de opleiding. Met name studenten die twijfelden of hbo-niveau haalbaar voor hen was, benadrukten dat de veilige en ondersteunende omgeving hen het vertrouwen gaf om door te leren. Voor het panel bevestigde dit de inclusieve leeromgeving waarin uiteenlopende studenten zich gezien en gesteund weten.

De opleiding biedt zowel een voltijd- als deeltijdvariant, maar koos er in studiejaar 2025–2026 voor geen nieuwe instroom voor de deeltijdopleiding te faciliteren. Deze tijdelijke stop moet ruimte bieden om het programma te herzien en beter aan te laten sluiten op de behoeften van de beoogde doelgroep. Tijdens de audit lichtte de opleiding toe dat de deeltijdvariant voorlopig niet wordt aangeboden en dat nog wordt onderzocht hoe een vernieuwde leerroute eruit kan zien. Het panel had de indruk dat deze plannen zich nog in een vroeg stadium bevinden en dat een concreet perspectief ontbreekt. Volgens het panel ligt de kern van de uitdaging in het borgen van een relevante werkplek voor deeltijdstudenten. In het verleden konden studenten instromen zonder passende functie, wat leidde tot knelpunten in leerervaring, opdrachtuitvoering en aansluiting op het werkveld. Het panel vraagt zich daarom af of een duaal model, waarbij een relevante werkplek een vaste voorwaarde is, een logischer en robuuster alternatief vormt voor een toekomstbestendige deeltijdroute. Zo'n structuur zou volgens het panel bijdragen aan de kwaliteit en consistentie van het praktijkleren. Hoewel de opleiding nog onderzoekt welke richting het meest passend is, moedigt het panel aan om dit traject zorgvuldig vorm te geven en keuzes goed te beargumenteren. Een duidelijk besluit over de inrichting van de deeltijdvariant – al dan niet in duale vorm – zal bijdragen aan transparantie voor studenten en verdere kwaliteitsontwikkeling binnen de opleiding.

Begeleiding en het opbouwen van een netwerk

Uit de gesprekken tijdens de audit kwam naar voren dat studenten in uiteenlopende mate beschikken over een professioneel netwerk. Door de diverse instroompopulatie starten sommige studenten al met relevante werkervaring en een duidelijk beeld van hun beroepsrichting, terwijl anderen dit nog moeten opbouwen. De opleiding ondersteunt studenten actief bij het ontwikkelen van netwerkvaardigheden. In *Professionele Vaardigheden 3* krijgen zij bijvoorbeeld training in het gebruik van LinkedIn en leren zij doelgericht contact te leggen met professionals. Daarnaast worden binnen de Beroepsproducten opdrachten uitgevoerd waarbij studenten direct samenwerken met organisaties uit het werkveld, waardoor zij op natuurlijke wijze hun netwerk uitbreiden. Ook organiseert de Rotterdam Academy een grote bedrijvenbeurs

waar studenten vrijblijvend in gesprek kunnen gaan met potentiële werkgevers; binnen de opleiding wordt expliciet benadrukt hoe waardevol deze kansen zijn. Tegelijkertijd erkent de opleiding dat studenten vaak pas na afstuderen volledig begrijpen hoe belangrijk een professioneel netwerk is. Binnen het curriculum wordt daarom ook aandacht besteed aan het herkennen van informele netwerkmogelijkheden—bijvoorbeeld binnen de eigen omgeving, zoals bij familie of kennissen—zoals in BP Eventmanagement wordt toegepast. Hoewel enkele studenten aangaven dat het vinden van werk na de opleiding lastig kan zijn wanneer zij beperkte ervaring hebben, benadrukte de opleiding dat zij studenten altijd kan helpen aan een stageplek en waar nodig snel kan schakelen wanneer een stage niet passend blijkt. Hierdoor krijgt iedere student de mogelijkheid om relevante praktijkervaring op te doen en een netwerk op te bouwen dat helpt bij de overgang naar de arbeidsmarkt.

Docenten

Tijdens de audit trof het panel een gedreven en toegankelijk docententeam dat door studenten wordt gewaardeerd vanwege hun vakken en het gebruik van herkenbare praktijkvoorbeelden. Daarmee komt de kernwaarde ‘verbinding’ duidelijk tot uiting. Het team bestaat uit 28 docenten met uiteenlopende achtergronden in het communicatie- en marketingwerkveld, het mbo en verwante bacheloropleidingen. Een groot deel heeft ruime beroepservaring, wat de aansluiting tussen theorie en actuele ontwikkelingen versterkt. Ruim tachtig procent beschikt over een masterdiploma en vrijwel alle docenten zijn in bezit van de BDB en BKE, terwijl enkele docenten aanvullend de SKE hebben, waardoor toetsbekwaamheid stevig is geborgd.

De opleiding investeert gericht in professionalisering. Nieuwe docenten volgen verplicht didactische basisprogramma's, terwijl ervaren collega's worden ingezet voor coaching en intervisie. Teamdagen en trainingen op thema's zoals inclusiviteit, AI in het onderwijs, feedbackgeletterdheid en toetskwaliteit vormen een structureel onderdeel van het bredere professionaliseringsbeleid.

Ondanks de groeiende studentenaantallen en de daarmee toenemende werkdruk signaleerde het panel een hecht team dat elkaar ondersteunt en waarin docenten zich gesteund voelen door het management. Docenten tonen betrokkenheid bij kwaliteitsverbetering en stemmen af in vakteams, kalibratiebijeenkomsten en teamvergaderingen. Studenten bevestigen dit beeld en waarderen de bereikbaarheid, deskundigheid en inzet van hun docenten. Het panel concludeerde dat het docententeam zich zeer inzet voor de kwaliteit van het onderwijs en onderling veel collegialiteit kent. Tegelijkertijd brengt dit hoge ambitieniveau een intensief werkt tempo met zich mee. Het panel waarschuwt daarom voor het risico van structureel hoge werkdruk en beveelt aan om alert te blijven op de balans tussen ambitie, uitvoerbaarheid en duurzame inzetbaarheid van het team.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

Het panel heeft tijdens de audit ook gekeken naar de voorzieningen die specifiek zijn voor deze opleiding. De opleiding maakt gebruik van een kleinschalige leeromgeving op locatie Museum- park, waar de Associate degrees van de Rotterdam Academy zijn gehuisvest. De ruimtes zijn ingericht voor samenwerking en praktijkgericht leren en dragen volgens het panel bij aan een hechte en vertrouwde sfeer. Studenten gaven aan tevreden te zijn over het gebouw en de faciliteiten. Zij beschikken over diverse werk- en projectruimtes en kunnen gebruikmaken van een mediatheek en een professionele studio voor foto-, video- en audio-opnames, wat goed aansluit bij de focus op contentcreatie binnen het programma.

Naast de fysieke leeromgeving speelt de digitale infrastructuur een centrale rol. Via Brightspace² hebben studenten toegang tot studiehandleidingen, materialen, opdrachten en beoordelingsinformatie; ook inleveropdrachten, feedback en plagiaatcontrole verlopen via dit platform. Microsoft Teams wordt gebruikt voor communicatie en begeleiding op afstand. Deze combinatie van digitale voorzieningen helpt studenten overzicht te houden en zelfstandig te werken.

De kwaliteit van zowel de fysieke als digitale omgeving wordt continu bewaakt binnen hogeschoolbrede structuren. Signalen van studenten worden besproken in commissies en evaluaties, en docenten geven regelmatig input over de bruikbaarheid van ruimtes en materialen. Op basis daarvan wordt doorlopend geoptimaliseerd. Zo is de opleiding verhuisd in studiejaar 2025–2026 binnen het gebouw naar een meer inspirerende en creatiever ingerichte omgeving die beter past bij het profiel van de opleiding.

Daarnaast heeft de opleiding de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet in de inrichting van Brightspace. Door efficiënter gebruik van functies zoals rubrics besparen docenten tijd. Op verzoek van studenten is het uitgebreide RAc-template losgelaten en wordt weer gewerkt met heldere studiehandleidingen per cursus, waardoor de digitale informatievoorziening beter aansluit op hun behoeften.

Weging en Oordeel voldoet

Het panel concludeert dat de opleiding een samenhangende en praktijkgerichte onderwijsleeromgeving biedt waarin studenten de beoogde leerresultaten kunnen bereiken. De kernwaarden verbinden, vakmanschap en vernieuwen zijn herkenbaar in zowel het curriculum als de didactische aanpak. Studenten werken vanaf het begin aan realistische beroepsproducten en staan structureel in contact met het werkveld, wat de actualiteit en relevantie van het programma versterkt.

Het docententeam vormt een duidelijke kwaliteitspijler. Docenten zijn deskundig, toegankelijk en beschikken over actuele praktijkervaring. De professionaliseringscultuur is sterk ontwikkeld, al vraagt het hoge ambitieniveau blijvende aandacht voor werkdruk en duurzame inzetbaarheid.

De opleiding biedt een inclusieve en kleinschalige leeromgeving waarin studenten zich gezien en gesteund voelen. De onboarding is effectief en sluit goed aan bij de diverse instroom, wat bijdraagt aan sterke binding en lage uitval in het voltijd programma.

De onderzoekende houding is overtuigend ingebed in het curriculum en zichtbaar in zowel vakken als portfolio-opdrachten. Wel ziet het panel ruimte om de samenwerking met lectoraten verder te versterken om de kennisbasis en onderzoekscultuur te verdiepen. De samenwerking met het werkveld is stevig verankerd en levert waardevolle input voor de doorontwikkeling van het curriculum. Het alumninetwerk wordt door de opleiding terecht gezien als een bron van kwaliteitsverbetering, maar vraagt verdere structurering.

Ten aanzien van de deeltijdvariant begrijpt het panel de tijdelijke instroomstop en ziet het herontwerp als een kans. Een duidelijker perspectief—eventueel in de vorm van een duaal model—kan bijdragen aan kwaliteitsborging en transparantie.

De opleiding voldoet aan de eisen van Standaard 2. De kwaliteit van de onderwijsleeromgeving, het docententeam en de inbedding van praktijkgerichtheid en onderzoek zijn overtuigend aanwezig, en de opleiding toont een duidelijke kwaliteitscultuur.

² Digitale samenwerk- en leeromgeving ter ondersteuning van het onderwijs.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke taken en bevoegdheden uit.

Bevindingen

De Ad Crossmediale Communicatie hanteert een toetsvisie die aansluit bij het RAc-brede toetsbeleid en de pedagogisch-didactische uitgangspunten van de opleiding. Deze visie vormt de basis voor het toetsprogramma. Het panel heeft een gevarieerde mix van toetsvormen gezien, bijdragend aan het behalen van competenties en goed aansluitend bij de beroepspraktijk. Daarnaast is er sprake van ontwikkelingsgerichte feedback, zodat studenten inzicht krijgen in hun voortgang en competentieontwikkeling.

Binnen de opleiding vervult toetsing twee functies: enerzijds het beoordelen of de student de vereiste kennis en competenties beheerst (summatief), anderzijds het stimuleren van het leerproces en de ontwikkeling van de student (formatief). De toetsvisie en het toetsprogramma zijn uitgebreid beschreven in het Opleidingsprofiel en het Toetsplan. Het panel las in het dossier en zag tijdens de visitatie voorbeelden van hoe de opleiding holistisch beoordeelt. Via formatieve evaluatie leren studenten om hun ontwikkeling als Ad-professional vorm te geven. In twee jaar bouwt het toetsprogramma op naar een toenemende complexiteit en zelfstandigheid, met behulp van het ZelCom-model en de taxonomie van Miller³ (zie ook standaard 2).

Het onderwerp toetsing wordt door studenten in de NSE met een gemiddelde score van 3.6 gewaardeerd. Tijdens de audit ging het panel met de aanwezige studenten in gesprek over toetsing en feedback, en zij waren over het algemeen tevreden. Het praktijkgerichte toetsbeleid past ze goed. De opleiding heeft afgelopen jaren gewerkt aan het inzichtelijker maken van de koppeling tussen competenties en de leerdoelen, en het geven van uitgebreidere feedback en verantwoording in het beoordelingsformulier. Ook is er meer aandacht gekomen voor het verhogen van de individuele component van groepsopdrachten. Studenten gaven tijdens de audit aan dat zij de verscheidene maatregelen om meeliften tegen te gaan waarderen.

Naast al deze verbeterlagen in het toetsprogramma is de opleiding ook steeds meer toetsing in gaan zetten die AI-bestendig zijn. Tijdens de audit is het panel hierover met meerdere gremia in gesprek gegaan. Het gebruik van AI wordt binnen de opleiding omarmd, studenten moeten prompts en output van GenAI bijvoegen in schriftelijke opdrachten, en er wordt veel aandacht besteed aan hoe je AI juist kan inzetten als krachtige tool. Daarnaast wil de opleiding in de toekomst meer gebruik maken van mondelinge toetsing of pressure cookers⁴.

Tot slot heeft de opleiding ook in het toetsingsbeleid oog voor de werkdruk van docenten (zie standaard 2). De toetsing is efficiënter gemaakt door herhalingen in toetsing te verwijderen. De grote aanpassingen zullen vanaf studiejaar 2026-2027 ingevoerd worden. Een betere spreiding van toetsen en meer differentiatie in het aanbod moeten de druk op het team verlichten.

³ De Taxonomie van Miller is een classificatie systeem voor het categoriseren van leerdoelen in verschillende niveaus van complexiteit.

⁴ Een pressure cooker is een korte, intensieve onderwijsactiviteit waarin studenten onder hoge tijdsdruk werken aan een concrete, afgebakende opdracht. Het doel is om in realistische omstandigheden tot een bruikbare oplossing, advies of prototype te komen, terwijl studenten tegelijkertijd hun samenwerkingsvaardigheden, creativiteit, onderzoekende houding en professionele communicatie laten zien.

Kwaliteitsborging

Het panel stelt vast dat de opleiding ruim voldoende aandacht besteedt aan het proces van toetsen en bij het beoordelen voldoende aandacht heeft voor de borging van kwaliteit. De toetsborgingscommissie speelt hierbij een belangrijke rol.

Kwaliteitsborgingsmechanismen	
Inzicht in toetsen	De competentiedekkingsmatrix in het toetsplan laat zien waar alle competenties worden getoetst. Deze competenties zijn uitgewerkt in leeruitkomsten en leerdoelen, met beoordelingscriteria die zijn opgenomen in beoordelingsformulieren, zoals rubrics.
Transparantie: Informatie over toetsing en beoordeling	De regels voor toetsing, herkansing en examinering zijn vastgelegd in de Hogeschoolgids (OER). De curriculumschema's in deze gids maken inzichtelijk op welke momenten en op welke wijze toetsen plaatsvinden. Studenten vinden aanvullende informatie in de studiehandleidingen op Brightspace, waaronder competenties en leerdoelen, toetsinhoud, formele eisen, beoordelingscriteria en weging, herkansingsmogelijkheden, inzageprocedures, regels rond fraude en plagiaat en een toetsmatrijs.
Examencommissie	De examencommissie van de Rotterdam Academy borgt de kwaliteit van toetsing binnen de Ad-opleidingen. Zij wijst jaarlijks interne en externe examinatoren aan volgens vastgestelde eisen, waaronder de verplichting dat interne examinatoren BKE-gecertificeerd zijn. Teamleiders hebben regelmatig overleg met de examencommissie, die ook betrokken is bij kalibratiesessies voor assessments op eindniveau en daarbij gerichte feedback geeft.
Toetsborgingscommissie	De Ad CMC valt onder een van de twee RAc-brede toetsborgingscommissies (TBC's) die onder mandaat van de examencommissie toezien op de kwaliteit en het niveau van toetsing. De TBC screenet toetsen periodiek op basis van een jaarplan en beoordeelt deze aan de hand van een evaluatieformulier op validiteit, betrouwbaarheid, inzichtelijkheid en bruikbaarheid. Bevindingen worden per toets teruggekoppeld aan de cursusbeheerder en via kwartaalrapportages en vergaderingen gedeeld met de examencommissie en teamleiders.
Toetskwaliteit	De opleiding zelf draagt zorg voor toetskwaliteit door het doorlopen van de PDCA-cyclus, waarin studentevaluaties, rendementscijfers en input van vakteams worden meegenomen in verbeterpunten voor het volgende studiejaar. Daarnaast controleert een previewcommissie namens de curriculumcommissie toetsen vooraf op diverse kwaliteitscriteria. De opleidingscommissie adviseert waar nodig over toetsing, en in docentenvergaderingen wordt afgestemd over inhoud en kwaliteit. Assessoren kalibreren onderling over het toepassen van beoordelingscriteria in rubrics bij het toekennen van beoordelingen.

Tabel 2. Verschillende mechanismen voor de borging van kwaliteit in de opleiding

Examencommissie

Sinds 1 september 2018 is er een RAc-brede examencommissie die verantwoordelijk is voor de borging van toetskwaliteit binnen alle Ad-opleidingen. Binnen deze commissie is één lid afkomstig uit het domein Management en Communicatie, waar de Ad CMC onder valt. Daarnaast is in het studiejaar 2018-2019 een toetscommissie binnen dit domein ingesteld. Twee docenten van de Ad CMC maken deel uit van deze commissie.

Voor de Ad CMC is er een borgingskalender met een cyclus van twee jaar, waarin studiehandleidingen en eindwerken worden opgevraagd en kalibratiesessies worden bijgewoond. De commissie voert monitorgesprekken met de opleiding en afstudeercoördinatoren over doorgevoerde verbeteringen en de inrichting van het afstuderen, en stelt een jaarplan op voor de toetscommissie. De toetsen van alle cursussen worden eens per twee jaar gereviewd.

Daarnaast voert de commissie feedbackgesprekken met teamleiders en afstudeercoördinatoren en organiseert borgingsoverleggen waarin vraagstukken rond toetsing en borging worden besproken.

Het auditteam trof tijdens de visitatie een toetsingsbeleid dat goed op orde is. Het functioneren van de examencommissie werd zelfs nadrukkelijk gecompimenteerd. De examencommissie is zich zeer bewust van het veranderende landschap van toetsen en speelt hier goed op in. Daarnaast was er sprake van goede communicatie tussen alle gremia die zich bezig houden met borging en toetsing. Er wordt zeer regelmatig gekalibreerd, zowel door de opleiding zelf als de examencommissie. Het team professionaliseert actief: docenten beschikken over relevante certificeringen (BKE, BDB), nieuwere teamleden zijn hiermee bezig, en de examencommissie blijft professionalisering ondersteunen in lijn met actuele standaarden en toetsomgevingen.

Afstuderen

Het afstudeerprogramma vindt plaats in semester vier voor zowel de voltijd als de deeltijd variant. Het bestaat uit drie onderdelen waarin de studenten individueel het eindniveau van de opleiding aantonen:

1. Stage (of werkplekleren binnen de deeltijdvariant): de studenten voeren tijdens de stage of op de eigen werkplek werkzaamheden uit waarmee ze aantonen dat ze de zes CMC-competenties op eindniveau beheersen.
2. Het bewijzenportfolio: de tijdens de stage opgeleverde producten of diensten worden hier verzameld, en de student houdt een voortgangsdokument bij. Het behalen van een voldoende voor dit portfolio zorgt ervoor dat studenten mogen deelnemen aan het Criteriumgericht interview (CGI).
3. Het Criteriumgericht interview: dit interview start met een korte presentatie door de student, gevolgd door een vraaggesprek met twee assessoren waarbij de student wordt beoordeeld op de zes CMC-Competenties.

De opleiding heeft sinds 2024-2025 een nieuwe aanpak van afstuderen ingevoerd rond het beroepsproduct Crossmediaal, in nauwe samenwerking met de examencommissie. De toetsvorm is grondig herzien naar aanleiding van de vorige accreditatie: waar voorheen een onderzoeksrapport met een minimale score en een adviesgesprek centraal stonden, is nu gekozen voor een vorm die aansluit op de dagelijkse praktijk van de student en het stageverloop. Studenten tonen het eindniveau aan met bewijsstukken in een portfolio, ondersteund door criteriumgerichte interviews. Een ontwikkelteam van vijf à zes personen met assessmenttrainingen heeft deze vorm ontworpen en blijft deze door ontwikkelen. De eerste evaluatie leidde tot een compacter opzet: overlap tussen opdrachten rond competentie, reflectie en ontwikkeling is verwijderd. Tijdens het assessment vullen twee beoordelaars voorbereidende formulieren in, voeren het CGI met de student en werken vervolgens onafhankelijk hun beoordelingsformulier uit, waarna een geconsolideerd formulier volgt.

Voorafgaand aan de visitatie bestudeerde het panel vijftien afstudeerdossiers. Het merendeel van de dossiers was duidelijk beoordeeld en voorzien van heldere feedback, maar enkele dossiers riepen vragen op. Het panel signaleerde dat er in portfolio's en beoordelingsformulieren soms verschillen in wijze van invullen en onderbouwing voorkomen, wat tot verwarring kan leiden, bijvoorbeeld bij de duiding van het onderscheid tussen hoge eindcijfers (zoals een 9 en een 10) en de herleidbaarheid van het oordeel. Het panel vraagt daarom aandacht voor het bewaken van uniformiteit in de beoordeling.

De opleiding is zich bewust van deze verschillen en heeft recent maatregelen getroffen om de consistentie te verbeteren. Direct na het invullen van een beoordeling wordt een kalibratiesessie georganiseerd, waarin beoordelaars gezamenlijk reflecteren op de toegepaste beoordelingscriteria. Daarnaast staat dit thema expliciet op de agenda van de afstudeercoördinatoren. Het panel acht deze maatregelen vertrouwenwekkend en adviseert om hier aandacht aan te blijven besteden.

Weging en Oordeel voldoet

Het panel stelt vast dat de opleiding op een coherente en professionele manier invulling geeft aan toetsing en kwaliteitsborging. De toetsvisie sluit aan op het RAc-brede beleid en vormt een herkenbare basis voor een toetsprogramma dat goed aansluit bij de beroepspraktijk. Studenten ervaren duidelijkheid in toetscriteria, feedback en de koppeling tussen leerdoelen en competenties. De inspanningen om AI-bestendige toetsvormen te ontwikkelen worden als realistisch en toekomstgericht beoordeeld.

Binnen de kwaliteitsborging is sprake van een zorgvuldig ingericht en goed functionerend systeem. De examencommissie en toetsborgingscommissie werken effectief samen en bewaken de kwaliteit op structurele wijze. Kalibraties, screenings en terugkoppeling zijn zichtbaar ingebed in het werkproces. Docenten beschikken over relevante certificeringen op het gebied van toetsing en professionaliseren actief.

Het afstudeerprogramma biedt een passende en actuele manier om het eindniveau aan te tonen. De overgang naar portfolio's en criteriumgerichte interviews is logisch onderbouwd en sluit goed aan op de beroepspraktijk. Hoewel er enkele verschillen in onderbouwing van beoordelingen zijn geconstateerd, is de opleiding hiervan op de hoogte en hebben ze recent maatregelen getroffen om meer uniformiteit te bereiken.

Gelet op de samenhang, de transparantie van processen en de voortdurende aandacht voor verbetering concludeert het panel dat de opleiding overtuigend voldoet aan de standaard. Het eindoordeel luidt: voldoet.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Voorafgaand aan de visitatie heeft het auditteam vijftien afstudeerdossiers van afgestudeerden uit het afgelopen studiejaar beoordeeld. Deze keuze is gemaakt omdat de opleiding een curriculumwijziging heeft doorgevoerd en deze selectie de huidige situatie het best weerspiegelt. De dossiers zijn naar rato verdeeld over de voltijd (12) en deeltijd (3) variant. De onderdelen waar dit dossier uit bestaat zijn beschreven in standaard 3 (zie Afstuderen).

Het panel is van oordeel dat het niveau passend is voor een Ad opleiding en dat afgestudeerden voldoende voorbereid worden op een startfunctie binnen het communicatie domein. Het auditpanel is zeer te spreken over het nieuwe afstuderen, dit past goed bij de beroepscontext. Inhoudelijk zijn de meeste beroepsproducten van toegevoegde waarde voor de beroepspraktijk en goed toepasbaar.

Het panel zag een aantal (zeer) goede dossiers met uitgebreide portfolio's. In deze dossiers was er sprake van een heldere opbouw en overzichtelijk bewijsportfolio, goed uitgewerkte onderzoeksmethoden, het gebruik van relevante bronnen en zelfreflectie. Deze kwaliteit vertaalde zich dan ook naar hogere cijfers. Ook zag het panel een aantal dossiers die van voldoende niveau waren. Deze portfolio's waren minder overzichtelijk, er was een minder helder uitgewerkte bewijslast en het panel zag minder theoretische verdieping. Deze dossiers werden – volgens het panel terecht – door de opleiding ook met lagere voldoende's beoordeeld. Tijdens de beoordeling viel het op dat sommige portfolio's zeer omvangrijk zijn, met een omvang van 150 tot 200 pagina's. Dit maakt het nakijken van dergelijke documenten uitdagend en roept de vraag op of een documentportfolio wel de meest geschikte vorm is. Daar tegenover staat dat het panel heeft gezien dat alle competenties op eindniveau worden gehaald, en dat deze duidelijk terug komen in de gelezen eindwerken.

Functioneren in de praktijk

Tijdens de audit sprak het panel met meerdere alumni, die overwegend positief waren over hun voorbereiding op de beroepspraktijk. Zij gaven aan dat zij na afstuderen doorgaans snel een passende functie vonden binnen de communicatiebranche en dat de opgedane praktijkervaring tijdens stages of relevante functies daarbij een belangrijke rol speelde.

In de gesprekken kwam ook een alumna van de deeltijdvariant aan het woord, die aangaf na haar afstuderen meer moeite te hebben gehad met het vinden van een passende baan. Haar situatie bleek echter uitzonderlijk en hing samen met het feit dat zij destijds zonder relevante werkplek aan de deeltijddopleiding was begonnen. Hierdoor voerde zij beroepsopdrachten uit binnen haar eigen onderneming, wat onvoldoende aantoonbare werkervaring opleverde voor werkgevers.

Hoewel deze casus niet representatief is voor de bredere uitstroom, maakte zij wel zichtbaar hoe essentieel een passende werkplek is binnen de deeltijdvariant. De opleiding zag dit bevestigd in bredere signalen rond studiesucces en arbeidsmarktaansluiting binnen deze route. Dit heeft mede geleid tot het besluit om de deeltijdvariant tijdelijk on-hold te zetten en deze — na herontwerp en betere afstemming op de beoogde doelgroep — op een toekomstbestendige manier opnieuw te willen openen.

Ook vertegenwoordigers van het werkveld benadrukken het belang van de stage binnen de opleiding. Wanneer zij tevreden zijn over stagiairs, bieden zij deze vaak een baan aan. Op deze manier kunnen zij iemand behouden waarvan zij weten dat deze goed in het team past, kwalitatief werk levert en al ingewerkt is. De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel sprak, oordelen positief over zowel studenten als afgestudeerden van deze opleiding: “stagiairs van deze opleiding zijn gemotiveerd, willen ervoor gaan, kunnen meteen meewerken en steken de handen uit de mouwen, dat is een gouden combinatie”.

Weging en Oordeel voldoet

Het panel beoordeelde vijftien recente afstudeerdossiers van voltijd- en deeltijdstudenten en concludeert dat het eindniveau passend is voor een Ad-opleiding en goed aansluit bij de beroepspraktijk. De meeste beroepsproducten zijn relevant en toepasbaar, en het vernieuwde afstuderen wordt als een duidelijke verbetering gezien. De sterkste dossiers waren helder gestructureerd en goed onderbouwd, terwijl voldoende dossiers minder overzicht en theoretische diepgang boden.

In gesprekken met alumni bleek dat zij overwegend snel een passende functie vinden. Een uitzondering betrof een deeltijdstudent zonder relevante werkplek, wat volgens het panel het belang van een passende werkplek onderstreept. Andere alumni bevestigden de meerwaarde van praktijkervaring. Ook het werkveld is positief over studenten en afgestudeerden, die worden gezien als gemotiveerd, inzetbaar en waardevol voor de beroepspraktijk.

5. EINDOORDEEL

Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding Crossmediale Communicatie op alle standaarden het oordeel *voldoet* behaalt. De opleiding borgt een realistisch en passend eindniveau voor een Ad-opleiding, beschikt over een helder en doordacht toetsprogramma en toont in het afstudeerwerk aan dat studenten de vereiste competenties op eindniveau behalen. De onderwijs- en toetspraktijk sluiten overtuigend aan op de beroepscontext en worden gedragen door een stevig ingericht systeem van kwaliteitsborging.

Omdat alle standaarden voldoen, leidt de toepassing van de beslisregels tot het algemene eindoordeel *positief*. Gelet op de duidelijke beroepsoriëntatie, de toepasbaarheid van de beroepsproducten en het sterke functioneren van alumni in de praktijk, typeert het panel de opleiding als professioneel, praktijkgericht en toekomstbestendig.

6. AANBEVELINGEN

Het auditpanel formuleerde naar aanleiding van de observaties en bevindingen tijdens de audit drie aanbevelingen. Deze aanbevelingen staan reeds bij de standaarden en benoemt het panel hier nogmaals.

1. Neem voor de deeltijdvariant tijdig een helder besluit, waarbij een duaal model nadrukkelijk wordt overwogen

De tijdelijke instroomstop geeft de opleiding ruimte om de deeltijdvariant opnieuw te ontwerpen, maar tijdens de audit kreeg het panel de indruk dat het toekomstperspectief hiervan nog onvoldoende concreet is uitgewerkt. Het panel adviseert om een duidelijk besluit te nemen over de inrichting en positionering van de deeltijdroute en dit tijdig te communiceren aan potentiële studenten en het werkveld. Daarbij lijkt een duaal model kansrijk — juist omdat een relevante werkplek voor deeltijdstudenten essentieel blijkt voor het realiseren van betekenisvol praktijkleren en een soepele arbeidsmarktovergang. Een expliciete keuze voor een duaal ontwerp kan bijdragen aan kwaliteit, transparantie en een robuuste leerroute.

2. Versterk en structureer de samenwerking met lectoraten

Hoewel de opleiding een overtuigende onderzoekende houding bij studenten stimuleert, vindt het panel dat de verbinding met lectoraten nog onvoldoende zichtbaar en structureel is ingebed in het curriculum. Door lectorale expertise actiever te betrekken bij onderwijs, praktijkopdrachten en afstudeertrajecten kan de opleiding haar kennisbasis verder verdiepen. Een meer systematische samenwerking biedt studenten toegang tot actuele onderzoeksprojecten en versterkt tevens de professionele ontwikkeling van docenten. Het panel moedigt de opleiding daarom aan om deze verbinding planmatig vorm te geven en te borgen binnen de reguliere onderwijsprocessen.

3. Bewaak de balans tussen ambitie en uitvoerbaarheid in relatie tot werkdruk en duurzame inzetbaarheid

Het panel trof een zeer betrokken en deskundig docententeam dat met grote inzet werkt aan onderwijsontwikkeling, toetskwaliteit en begeleiding van studenten. Tegelijkertijd constateerde het panel dat deze hoge mate van ambitie en verantwoordelijkheidsgevoel gepaard gaat met structureel hoge werkdruk. Dit brengt risico's met zich mee voor de langdurige inzetbaarheid van docenten en daarmee voor de continuïteit van het onderwijs. Het panel beveelt aan om de balans tussen ambitie en uitvoerbaarheid systematisch te monitoren en waar nodig organisatorische of didactische keuzes te maken die bijdragen aan een gezonde werkdruk. Hiermee kan de opleiding het sterke team op duurzame wijze behouden en blijven investeren in kwaliteit.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Rotterdam Associate degree Crossmediale Communicatie Voltijd / deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels**

Auditprogramma opleidingsbeoordeling t.b.v. Associate degree Crossmediale Communicatie – hogeschool Rotterdam – 20 november 2025

Tijd	Onderwerp	Betrokkenen
8.15-8.30	Inloop en ontvangst panel bij de hoofdingang van locatie Museumpark	
8.30-9.00	Vooroverleg panel	
9.00-9.30 (30 min)	Introductie door opleidingsmanagement	Management Team
9.30-9.35	Verplaatsen naar studio	
9.35-10.00 (25 min)	Live Talkshow met externe opdrachtgevers en studenten over <i>De CMC'er als impactmaker in de praktijk</i>	Stichting Jarige Job, Bouwkeet, jurylid BP Content, 3 studenten
10.00-10.10 (10 min)	Nagesprek met opdrachtgevers en studenten over de beroepsproducten	Stichting Jarige Job, Bouwkeet, jurylid BP Content, 3 studenten
10.10-10.30	Verplaatsen naar lokaal Intern overleg	
10.30-11.15 (45 min)	Studentenronde	Studenten
11.15-11.30	Intern overleg	
11.30-12.00 (30 min)	Gesprek via Teams met beroepenveld en alumni over <i>De beroepsproducten versus de (rollen in de) praktijk</i> Het ad-niveau en de aansluiting vanuit de vooropleiding	Alumni Praktijkbegeleiders Werkveldadviescommissie
12.00-13.00 (60 min)	Lunch en intern overleg	
13.00-13.45 (45 min)	Docentenronde	Docenten
13.45-14.00	Intern overleg	
14.00-15.00 (60 min)	Toetsing en borging (incl. eindniveau)	Curriculumcommissie lid Previewcommissie lid Voorzitter Examencommissie

		Lid Examencommissie en Toetsborgingscommissie Twee Afstudeercöördinatoren Een afstudeerbegeleider en examinator
15.00-16.00 (60 min)	Vorbereiding terugkoppeling door panel Ruimte voor eventuele pending issues	Management Team 3 Alumni
16.00-16.30 (30 min)	Terugkoppeling	
16.30-16.45	Pauze	
16.45-17.30	Ontwikkelgesprek panelleden Marieke en Ans met opleidingsmanagement CMC	Management Team

NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -

daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditpanel ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling met erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport CMC-RAC
- 2024-2025 jaarverslag werkveldcommissie
- Domeinprofielen Ad cluster Creatieve Industrie
- hogeschoolgids-ad-rac-2023-2024
- hogeschoolgids-ad-rac-2024-2025
- Jaarplan Ad CMC 2024-2025
- Jaarplan RAc AD CMC_2025-2026
- Jaarrapportage Economisch domein 2024-2025
- Jaarverslag_CMC-CUCO-20232024
- Jaarverslag_CMC-CUCO-20242025
- Opleidingsprofiel CMC juli 2023
- Personeelsinzet CMC
- Studiehandleidingen
- PDCA's
- Jaarrapportage 2024-2025 Opleidingscommissie Economisch domein
- Jaarrapportage 2023-2024 Opleidingscommissie CMC en EEM
- Jaarverslag 2022-2023 Opleidingscommissie
- NSE 2024 Volledig Rapport CMC
- Quicksheets Ad Crossmediale Communicatie
- Jaarplan tbcie Economisch en Sociaal domein 2025-2026
- Jaarverslag Examencommissie RAc 2024-2025
- Jaarverslag Toetsborgingscommissie A RAc 22-23
- Jaarverslag Toetsborgingscommissie A RAc 23-24
- Jaarverslag Toetsborgingscommissie Ec en Soc Domein 24-25
- Toetsplan Ad CMC 24-25
- Toetsplan Ad CMC 25-26
- Borging Eindniveau documenten
- BP Crossmediaal Beoordelingsformulier DT 24-25
- BP Crossmediaal Beoordelingsformulier VT 24-25
- Studiehandleiding Beroepsproduct Crossmediaal
- Voortgangsdokument BPC VT

Voor deze accreditatie zijn 15 eindwerken geselecteerd van de groslijst van afgestudeerden van de cohorten 2023-2024 en 2024-2025. Het betrof 12 eindwerken van voltijd en 3 eindwerken van deeltijd, naar rato geselecteerd.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV

Panelsamenstelling

Op 25 november 2025 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de wijziging van de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Ad Crossmediale Communicatie (voltijd/deeltijd) van Hogeschool Rotterdam, onder het nummer PA-2466. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO AD HR Crossmediale Communicatie (Uniek)
----------------------	---

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Gerben Reilink	Voorzitter	Senior adviseur dienst Onderwijs & Onderzoek, Hanze Hogeschool
Danica Mast	Lid	Senior Onderzoeker en docent opleiding Communicatie & Multimedia Design, Haagse Hogeschool
Ans Buursma	Lid	Teamleider Ad Creative Media Professional, NHL Stenden Hogeschool
Bibi Fransen	Studentlid	Student bacheloropleiding Communicatie en Multimedia Design, HAN
Mariska Hulsing	Secretaris	Gecertificeerd NVAO-secretaris

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com